

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szelényi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyiltterek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytözsdejében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kapható.

Megoldás.

Azok a zavargások, melyek az ország több helyén előfordultak, sok szóbeszédre és fejtegetésre adtak alkalmat, melynek meg volt az az üdvös eredménye, hogy most már tiszta előttünk a magyarországi munkásviszonyok helyzetének képe. Egészen nyugodtan eltekinthetünk a szocializmustól és a többi hasonló mozgalmaktól, melyek már természetüknél fogva sem verhetnek gyökeret a magyar nép körében. Ha közelebbről szemügyre vesszük a kérdést, belátjuk, hogy a fennálló rendnek megzavarásáról szó nincsen.

Az államrendszer oszlopai még nem olyan korhadtak, hogy épületének összeroskadásától tartanunk kellene, tulajdonképeni ellenségei nincsenek. Mert mit akar a magyar nép? Mi a baj oka? Nem bocsátkozunk filozófiai fejtegetésekbe, mert érezzük, hogy az egész kérdés sokkal egyszerűbb és nem vezethető vissza távol fekvő okokra. *A munkásnak nincs egész éven át munkája.* Ez minden bajnak oka.

Ezt az állítást főlegesen bővebben bizonyítgatni. A ki csak kissé ismerős viszonyainkkal, tudja, hogy a munkás nyáron át dolgozik, télen pedig akaratlan kívül lustálkodik.

Két, három havi munkával annyit keresni, a mennyire egy családnak egész éven át szüksége van, lehetetlen.

Ha tehát a bajok orvoslásához akarunk fogni, ne foglalkozzunk nagy eszmékkel, ne bocsátkozzunk nagy tervek fejtegetésébe, hanem kis körben mozgassunk meg minden követ, hogy alkalmat adjunk a munkásnak mindennapi kenyerének megkeresésére.

Természetesen az nem az egyedüli mód, melylyel az elégedetlenséget megszüntethetjük, de ez a legtermészetesebb út, a melyen reális eredményekhez juthatunk.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy nem a fennálló rendszer megváltoztatásáról van szó, hanem hiányok pótlásáról van szó. Ha tehát a földbirtokosok, kiknek tulajdonán vagy annak közelében tömegesen laknak a teljesen vagyontalan vagy nagyon szegény munkások, úgy

rendezik be gazdálkodásukat, hogy nemcsak az egyszerű termelésre szorítkozzanak, hanem oly közgazdasági intézmények létesítésén fáradoznak, melyekkel a munkásokat egész éven át foglalkoztathatják, akkor megakadályozzák az elégedetlenség elharapódzását. Az a munkás, ki tudta, hogy becsületes munkával megkeresheti kenyerét, nem teszi ki magát a merész vállalkozás eshetőségének, csak az elkeseredés, a szükség kényszeríti arra, hogy az agitátorok táborába szegődjék.

Ha azután akadnak mégis olyanok, a kik ok nélkül a zavargások terére lépnek és a fennálló rendszer fölguyjtásáról ábrándoznak, az ellen igenis tessék az államhatalomnak erélyesen föllépnie. Az ilyen erélyes beavatkozásnak meg is lesz az eredménye, de csak akkor, ha már kellőleg orvosoltuk a bajt, ha módot nyújtottunk a szegény embernek a munkára, a megélhetésre.

Azután nem szabad mindent csak az államtól várnunk, bár első sorban kötelessége a cselekvés mezejére lépnie. A kormány azonban már hatalmi természeténél fogva inkább az elfojtás eszközeivel él, még pedig rendszerint akkor, mikor a bajok oly nagyok, hogy következményeik teljes nagyságukban jelentkeznek. De a mint a sebet nem lehet radikális gyógyszerekkel gyógyítani, legfeljebb mételetől megszabadítani, úgy a társadalmi bajokat sem lehet erőszakos eszközökkel megszüntetni. A lassu, biztos gyógyítás feladata a társadalomé.

A megoldás, mint említettük, nem oly nehéz, mert a kérdés nem komplikált. Legfeljebb a magyar nép betegsége: a *földéheesség* játszik nagy szerepet az elégedetlenség előidézésében. — Ebben az esetben azután helye van az erélyes föllépésnek. Miután a nép műveltségének emelésére ugyanis kevés gondot fordítunk, az államhatalom imponáló erejével kell az eltévelyedettek felvilágosítanunk a *tulajdon* fogalmáról és arról, hogy a törvényeket tiszteletben kell tartani. Látszólag jelentéktelen dolgok ezek, de a kik mélyebben behatolnak a kérdés lényegébe, tudják, milyen nagy baj, hogy minálunk a törvényeknek nincsen meg a kellő tisztelete.

Oly hiányok mindezek, melyeken még mindig lehet segíteni, a megoldásnak legfontosabb feltétele azonban, hogy a mezei munkást ne csak két három hónapra — hanem egész éven át foglalkoztassuk.

Nincsen szükségünk nagy és zseniális tervekre, melyek megvalósítása nagyon nehéz, hanem meg kell értetnünk azokkal, kik a munkásokhoz közel állanak, hogy kicsinyeseknek látszó eszközökkel nagy dolgokat művelhetnek.

Szalavszky-Bérczi urak.

Most aztán, hogy a költségvetési vita véget ért, visszatekintünk arra a nagy akcióra, melyet parlamentünk e vita közben kifejtett. Ez becsületére válik parlamentünknek, hogy ki kell adnunk néki azt a bizonyítványt: egy pillanatra se tántorította el magát hitvány anyagi érdekek által, az a sok millió, mely szóban forgott, percze se tudta lelkét nagyobb akcióra birni mérsékelt lelkesedéssel szavazott meg a kormánynak mindent, a mit kért. A mi unalmas egyhangúságából fölrázta, a mi képessé tette arra: hogy létezéséről az ország előtt tegyen tanúságot: az a *becsület* kérdése volt, a lovagiasság szabályai.

Minden más körülmény közt ez a jelenség a szívonai magasságáról, a törvényhozó testület önzetlenségéről tenne bizonyosságot. A szóban forgó dolgok azonban olyanok, hogy az ország érdekében jobb lett volna azokat vagy egészen csöndben elintézni, vagy ha már elintézésük öz tanui hívták meg a nagy nyilvánosságot, gondot kellett volna fordítani arra, hogy az elintézés csakugyan a lovagiasság legszigorubb szabályai szerint történjék meg és a megtámadott becsület oly tisztán kerüljön ki a küzdelemből, mint a szinarany.

Ez az, a mi nem történt meg. Nagy hühóval odavonszolták a nyilvánosság elé két köztisztviselőnek viselt dolgait, olyan dolgokat, melyek mások anyagi érdekeibe ütközvén, lehetetlen, hogy érintetlenül hagyták volna elkövetőjük jellemét. Sulyosbitotta a dolgot, hogy állami tisztviselőkről van szó, akiknek tisztakezűségét megkövetelhetik fölebbvalóik és az egész ország; azt pedig, hogy becsületükhöz a kétségnek még árnyéka se férjen, megkövetelheti a társadalom.

Hölle J. M. Prince
of Waller sec

pezsgője

1 nagy üveg 2 frt 20 kr., egy fél üveg 1 frt 20 kr., egy pohár 25 kr.

Főraktár a Megay Róbert cukrászdájában Miskolczon,

főüzlet Széchenyi-utca 26., fiók-üzlet Erzsébet-tér. — Minden harminczadik üveg dugója, a mely beégetéssel van megjelölve, egy tiz koronás arannyal vájtatik be.

Ez utóbbi dolgot igaz, hogy elhagyhattuk volna. A társadalomnak ma nagyon furcsa fogalmi vannak a lovagias ügyek elintézéséről. Ahol megeshetik az, hogy megtagadják az elégtételt attól, aki egy nőt megsértett, azzal az indokolással, hogy elvesztette elégtételkérési jogát — a párbajok javarésze a régi szép időkben nők miatt vivotott — ott fölösleges a társadalmat tanulságul hívni arra, hogy egy lovagias ügy mikénti elintézésében tanu gyanánt szerepeljen.

Más kérdés az, melyhez hozzászólni joga van az egész ország közönségének. Ez igenis állást foglalhat mindkét dologban. Ez megkérdendő, miben áll a Szalavszky főispán ügye, és megkérdendő, miként intéződött el a Bérczi ügy. És ha válaszul tudomására adják azt, hogy a dolgok így és így intézettek el, bizony joga van mind a kettővel elégedetlennek lennie.

A Szalavszky főispán ügye már régóta foglalkoztatja a közvéleményt. A kormány e rendületlen kreaturája ellen olyan vádak jelentek meg, ténybeli adatokkal támogatva, hogy ezek ki kellett, hogy hívják fölebbvalói intervencióját, a társadalom megvetését, sőt a büntető törvényszék akcióját is. Hiszen megdöbbentő dolog az, hogy két megyének a sorsa oly ember kezeire legyen bízva, a ki csak a gonosztevő bélyegével homlokán prezideálhat a megyegyűléseken. És mi történt? A főispán úr lovagias uton nem reparálhatja becsületét, mert ellenfelei röstellik vele összemérni kardjukat. A becsületbírótagjai nem mondhatnak verdiktet, mert ennek marasztalónak kellene lenni, már pedig egy hűséges kormánypártit csak nem ítélhet el egy becsületbírótag kormánypárti többsége. Elölép tehát a belügyminiszter s a más ténykedésre amúgy is képtelen parlamentet átídomitja „becsületreparáló“ intézetté, a mindenre kész többséggel kimondatja, hogy Szalavszky Gyula becsületes ember (!) és a nagy közönség megteheti azt, hogy a Szalavszky Gyula ur foszladozó rongyos köntösét biboros díszruhának nézze.

Ki csodálkoznék aztán azon, hogy Rudnay Béla főkapitány ur is ragaszkodik az ő kreaturájához, akit hívnak Bérczi Bélának és szidnak mindenféle más néven. Vártuk, hogy legalább ez egy esetben elégtételt fog-nak szolgáltatni a megsértett közvéleménynek. Vártuk és az egész sajtó egyhangulag követelte, hogy a személyes szabadság megsértője lakolni fog, még ha az ellene emelt sok infámia vádja valótlannak bizonyulna is. És ime most megjelenik a főkapitány ur ukáza, mely Bérczi Bélát az ellene emelt vádak alól fölmenti és ezzel rehabilitálja épen azon nyomorult módon, mint ahogyan a belügyminiszter rehabilitálta Szalavszky Gyulát!

Nem hisszük, hogy ez a két dolog itt befejeződjék. Oly nagy köztük az analógia, hogy akaratlanul is arra kell gondolnunk: mi lehet az a hatalmas központi erő, mely a kormány embereit így összetartja, mely nem engedi, hogy egy is kihulljon abból a láncszemből, melyet nyilvánvalóan közös érdek fűzött össze? Ha akár a törvényszéknek, akár az esküdtzéknek — talán mindkettőnek — alkalmá léssen ez ügyekkel foglalkozni, jó lesz, ha azok mérlegelésénél a főszlyt csak azokra a tényekre fogja fektetni, melyek mindenütt másutt elsöpörnek a közélet teréről a bünösöket. E mellett azonban föl kell derítenie azt a bizonyos központi erőt is, csak azért, hogy jellegét fölismerve senki se legyen kénytelen azt respektálni.

G. L.

Harsányi József ur váltói.

Harsányi József országgyűlési képviselő a következő sorok közzétételére kérte föl az „Abauj-Kassai Közlöny“ szerkesztőségét:

Az „Abauj-Kassai Közlöny“ f. évi február 24-iki számában „Több görgő-kerületi választó“ aláírásával ellátott közlemény

jelent meg, melyben az állítatott, hogy több görgő-kerületi választó a reám való szavazás fejében pénzért váltót állított volna ki; továbbá, hogy én megígértem, miszerint szavazás után a kérdéses váltókat visszaadom, ezt azonban mindeztideig sem tettem meg, minélfogva a váltóik visszaadását kérik.

E ténybeli állítással szemben kijelentem, hogy ámbár az én választásom is költséges volt, mint a jelenlegi országgyűlési képviselők legtöbbjéé, azonban nincs a görgői kerületnek egyetlen választója sem, akinek a reám való szavazásért váltókövetelés mellett pénzt adtam vagy csak ígértem volna is és nincs a kerületnek egyetlen választója sem, kinek nálam ilyenmü váltója akár az 1887-ik, akár az 1896-ik évi választásból volna, miből önkényt folyik, hogy nekem választóim irányában semmi-féle ilyenmü követelése sem nem volt, sem pedig most sincs, ily követeléssel sem eddig fel nem léptem, sem ezentul fellépni eszem ágában sincs.

A kérdéses levél írója nem választóim közül való, mert az én választóim irányában nem oly érzelmekkel viseltetnek, a melyek őket ily levél megírására képesítenék.

Kérem a tisztelt Szerkesztő urat, hogy ezen soraimnak becses lapjában helyet adni sziveskedjék.

Harsányi József, országgy. képviselő.

E nyilatkozat ellenében, a nevezett laphoz a következő választ küldték be:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Kérjük szívesen jelen feleletünket b. lapjába felvenni.

Több görgő-kerületi választó aláírással az Ab. K. Közlönyben, február 24-én, Harsányi József képviselő urhoz intézett felhívásunkra Harsányi József ur nyilatkozott.

A ki figyelemmel olvasta el a két közleményt, beláthatja, hogy Harsányi József képviselő ur felhívásunkban felhozott állításainkból semmit sem czáfolt meg.

Minden állításainkat érintetlenül hagyva, csakis azon részét igyekszik meggyengíteni, melyben mondjuk, hogy a választótól, a szavazataikért adott pénzekekről vál-

A „SZABADSÁG“ TÁRCZÁJA.

Vigéczevilág.

Az országház, tudjátok e
Mivé lesz így hova-tova?
Ha még sokáig tart ez így —
Biztosítási iroda.

Arányi, a törvényhozó,
Majd a Házban köt ügyletet,
Ráliczítál a többire,
S lefőzi mindet, úgy lehet.

Nem tesznek lapba hirdetést,
De hogy zöldágra jussanak,
Törvényhozó vigéczeink
Reklám-beszédet tartanak.

Arányi majd a New-Yorkot
Ajánlja hosszan, lelkesen,
S a többiek a bankokat,
Az Első Hazait, — teszem.

Ott lesz a fiók-börze is,
S már legközelebb, úgy lehet,
Törvényhozó vigéczeink ott
Kinálják a részvényeket.

Kiáll a placzra Bánffy is,
S a többi szakminiszterek,

Kínalgván a rangokat,
Reklám dicshymnust zengenek.

Az országház tudjátok-e
Mivé lesz így hova-tova?
Ha Arányitól függene, —
Biztosítási iroda.

Hüvelyk Matyi.

Farsang után.

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

— Jó reggelt! Ki tánczolta magát jól az urfi?!

Ezzel viszonzá köszöntésemet hamvazó szerdán reggel az aranyos Jolán, a mint reggel 8 órakor a főtéren találkoztam vele. Olyan gunyosan mondta ezt s olyan szürös tekintetet vetett reám, a melytől józan állapotban bizonyosan megijedtem volna, de így nehéz, mámoros fejjel semmi különös fontosságot nem tulajdonítottam a szokatlan megszólításnak s megsem állva, bandukoltam tovább hazafelé álmosan, nehéz fejjel és üres zsebekkel arról a fényes bárról, a melyet városunkban rendes szokás szerint hushagyó kedden az „éltesebb kisasszonyok“ rendeznek és a melyre ezuttal történetesen én is hivatalos valék.

Csak aztán kezdtem gondolkozni kevéssé,

midőn már messze elhagytam, hogy vajjon mi indíthatta erre a haragos kifakadásra?

Végre is, mivel szavait félremagyarázni nem akartam, belenyugodtam a változhatatlanba s hazaérve dühösen hánytam le magamról a bái öltözetet s lefeküdtem. De ha azt találja hinni valaki Önök közül, hogy talán el is aludtam, akkor nagyon téved.

Nem voltam képes még a szememet sem behunyni. Hánykolódtam hol jobbra, hol balra, aztán hol előre, hol hátra, de szemem imből az álom úgy eltávozott, hogy lámpával sem tudtam volna feltalálni.

Ezerféle gondolatok gyötörtek. Egymást kergették agyamban a véget ért farsang lezajlott multságai. Ott láttam magam a jogász, orvos, mérnök, tisztek, írók, mentők — és Isten tudja, mi mindenféle rangú és nevű bálon; ott sűrögtek-forogtak emlékeimben az ujonnan kötött ismeretségek, számos és különféle nevű bájos hölgyek: asszonyok és leányok. Ott láttam előttem a gárdirozó kedves mamák és szeretetreméltó nagymamák reményteljes, mosolygó arczeit, a mint gyönyörködnek ott leányaik érdekében. Ott huzódott el előttem sűrű ködfátyóként a petrezselmet áruló és az élet fénykorát élő hajadonok szegyenkező arcvonása, a mint irigylük, a mások, a náluknál fiatalabbak

tókat vétetett és azokat még mai napig sem adatta vissza, — erre azt feleli Harsányi József képviselő úr, hogy saját szavait idézzük: „nincs a görög kerületnek egyetlen választója sem, a kinek a reám való szavazásáért, váltókövetelés mellett *pénzt adtam, vagy csak ígértem volna is.*” Mi azt nem is állítottuk, hogy ő személyesen osztotta ki a pénzeket és szedte be a kiosztott pénzekről kiállított váltókat, de azt állítottuk és állítjuk, hogy a választók szavazataikért fizetett pénzekről váltókat vétetett, tehát nem *vett*, de *véte* tett és azt mai napig sem adatta vissza, tehát adassa vissza stb.

Ez azt jelenti, hogy megbízottjai osztatták ki az ő tőle, illetőleg családja tagjaitól kapott pénzeket és ezek szedték be a választók által kiállított váltókat.

Tisztelettel felkérjük Harsányi József képviselő urat, legyen szives becsületszavára kinyilvánítani, hogy megválasztatása érdekében senki által a választóknak szavazataikért pénz nem adatott és senkitől az adott pénzekről váltó nem vétetett és ha vétetett is, arról Harsányi József úr semmi tudomással nem birt és nem bír.

Két asszony.

(Purim ünnepe.)

Ünnepet ült kedden a zsidóság, ünnepét hajdan évezredek előtt kivított szabadságának és az elpusztítását célzó fajgyűlölet legyőzetésének. És ősrégi szokás szerint emlékeztetere a mult időknek, vig lakomát ültek csaknem minden házban, örvendeztek és hálálkodtak az Egek urának . . . pedig pedig talán nincs is az örvendezésre valami nagy okuk, mert a régi ellenség, a fajgyűlölet sötét lovagjai csak úgy kezdik ellenük most megint az ádáz, a lelketlen harcot, mint egykoron a Purimlegendák gyászvitéze, Hámán . . .

Hajdan, réges-régen, mikor még győzött az igazság, Hámán és syndikátusa akasztó-fára került, mely még mindig külömb dolog,

túlboldogságát. Ott folyt körülöttem a sör, a bor, pezsgő, limonádé habja, a fülemben zúgott a cigány-katonazene, zongora talpcsiklázó moraja s ki tudná megmondani mi mindenfelét hallottam és láttam még? Csupán annyit tudok, hogy elaludni nem tudtam.

Mikor aztán végre mindezek az emlékek mámoros fejemből lassan-lassan elpárologni kezdének, — akaratlanul is eszembe jutnak üres zsebeim, melyek tátongó mélységében ez idő szerint kigyógyíthatatlan váltóláz fészkel.

Aztan szekrényemre pillantok. Ott fekszik benne a gyűrött frakk és klakk s szalondruháimnak immár elsatnyult rongyai, — fiókomban a báli meghívók és tánczrendek tuczatjai, a cottilionok szárai, közte hitelezők ki nem fizetett számláival.

S mindezek ma már csak azt juttatják eszembe, hogy farsang után vagyok.

Midőn aztán nagy önmegtagadással gondolataimat ezekről is elterelém, kezdtem el-mélkedni báluzásaim eredményéről s arra a következtetésre jutottam, hogy fülíg szerelmes vagyok.

Természetesen Önök abban a véleményben vannak, hogy báll ismeretségeim révén, valamelyik tánczosnőm, avagy valamelyik kedves mamácska kerített a hálójába. Oh nem!

mint a modern civilizáció vivmánya: az Ördög-sziget.

Akkoriban még elbuktak a Hámánok, kik a fajgyűlöletet szítva, a humanismust lábbal tiporták és a bűnös alapokra építették fel a hatalom muló alkotmányát. A hazugság nem tarthatta magát sokáig és annál fényesebb volt a diadalmas igazság örök napja.

A sötétség és világosság küzdelmében két nő játszott a szerepet, *Wásti* és *Eszter*. Ahásvér két felesége. Az első a szemérmesség áldozata, az örök nőesség felkent papnője és vértannja. Régebbi könyvekben megvan ugyanis írva, hogy mielőtt Ahásvér Esztert nőül vette volna, első feleségét azért csapta el, mert egy tivornya alkalmával kifejezett szemérmetlen kivánságát, melyet a nő méltóságával nem tudott összeegyeztetni, nem akart teljesíteni. Inkább választotta a halált. Ilyen volt Eszter elődjének, az eszményi nő mintaképének a tragikuma.

És ez volt Hámán históriájának az előzménye. És csak ezek után lép föl *Eszter*. Ki szintén száz halálra kész, hogy véreinek életét és szabadságát megmentse.

Ime két nő az eszményért küzdők soraiban, a sorok legélén.

Hiába magyarázza nekünk Schoppenbauer, hogy nincs szerelem, nincs eszmény, hiába mondaná ki a szociális törvényhozás a nők egyenjoguságát. A nő, az igazi nő, az ideális lélek eszményképe sohasem lesz velünk egyenjogu, hanem mindig fölöttünk fog állani. Tőle tanuljuk meg, mint kell szenvedni és lemondani, tőle meritünk erőt, mint kell küzdeni és győzni. És ha kell, meghalni.

A mai kor rákfenéje, hogy a nő lekerült arról a piedestálról, ahol hajdanában állott. Részben maga oka ennek, de még inkább, mert a századvégi ember nem keresi többé a nőben az eszményt mint őseink. Pajtást keresnek benne, kivel vgan lehet folytatni

Az én szerelmem tárgya az a kis szőke angyal, a kit farsang előtt is épügy imádtam, mint imádok a farsang után, — feltéve, ha most már ki nem kosaraz, sok bálózásaim után.

Csak nem azért haragszik reám ez a drága Jolán, hogy az ő látszólagos tudta nélkül csak úgy suttymban roptam végig az idei farsang összes báljait? Vajjon nem az jutott-e tudomására, hogy mint játszottam el a jó pártikra kiszemelt báli rendezők szerepét?

Nem tudom, de érzem, hogy szivemben sajog haragjának s mai gunyos megszólításának tövise. Nincs tehát más hátra, mint kipuhatolni az okot s aztán kibékíteni. Igen ám, de hogyan?

Egy gondolat bánt s bizonyára ez a gondolat lesz, a mi őt is furdalja. Vagyis nem azért haragszik, hogy az idei farsangi syklusban inkognitóban az ugynevezett „*Sári*” bálon is részt vettem, (a melyen a szakácsnéjuk felismert). hanem kétségkívül azért neheztel, hogy jelen voltam az „*éltesebb leányok*” multságán is, — a melyről épen meglátott hazavánszorogni.

Bizonyos vagyok benne, hogy azért haragszik, lévén ez a bál igen nevezetes arról hogy az „*éltesebb kisasszonyok*” nyájas hízlegéssel és mosolygó arcczal rettenetesen csábítgatják az udvarlókat s különösen az

az életet és rávernek a kezére, ha szomorú vagy komoly.

A modern ifju csak a jukker hölgy és a bál-királynő felé fordítja szemeit és ki fog a mai világban egy igazi nőt keresni, hisz ez kényelmetlen.

A nőt már az Uristen szenvedésre teremtette és csak szenvedés közben tisztul meg a lelke és száll fel a magasabb sphaerákba. A földi leplet lerázva ott lebeg előttünk, mint egy éltető eszmény, mely példát nyújt nekünk és lelkesít. Szerelmet ébreszt bennünk, mely a rajongásig fokozódik.

Hámán történetében két eszményi nő vezette diadalra az igazságot és még ilyen nők lesznek, az igazság örökké győzni fog.

rde.

H I R E K.

Márczius 15.

Minél inkább közeledünk márczius 15-hez, annál nagyobb mérveket ölt Miskolcz város közönsége körében az a mozgalom, mely a szabadságharcz félszázados évfordulójának megünneplése iránt megindult.

Soltész Nagy Kálmán polgármester fölhívta városunk háztulajdonos polgárait, hogy házaikat márczius 15-én lobogózzák föl. Ennek a felhívásnak városunk polgárai — azt hiszszük — eleget is tesznek.

Ugyancsak a polgármester felhívást intézett a városi képviselőtestület tagjaihoz, hogy a márczius 15 én tartandó hálaadó isteni tisztelet előtt reggel 9 órakor, a diszközgyűlésre pedig 11 óra előtt a városházánál megjelenni sziveskedjenek.

Az ünnepély többi részletét már eléggé ismertettük. Délután 3 órakor a tanügyi kör ünnepélye lesz a „Korona” dísztermében, a hol *Tóth* Pál elnök tart alkalmi beszédet s a daláregylet két dalt énekel.

Este 8 órakor a „Koronán” *hangverseny* lesz, melyen a daláregylet több hazafias dalt fog előadni. *Pották* Lajos, kir. táblai bíró, *Tóth* Erzsike és *Knoblauch* Margit kisasszonyok zongorázni fognak. *Pogány*

olyan vőlegény-jelöltekre vetik a hálójukat, mint jó magam. S a kit aztán egyszer befontak, az többé ki nem szabadul a kezeik közül.

Mivel pedig a bál rendkívül fényesen sikerült, az áldott jó teremtés hű szerelme féltékenységében ingadozni érezte maga alatt a talajt s igyekezett is nem tetszésének tanujelét adni mindjárt az első találkozaskor.

No, de ártatlan, zsenge szívének haragját nem soka fogja hordozni, Legközelebb elmegyek és övéinek jelenlétében fogom kiengesztelni. Ha pedig még vacsorára is ott találnak marasztani, — nem lesz más hátra, mint hogy megkérem a kezét.

. . . Nagynehezen végre elszenderedtem. Végigálmodtam az egész jövőmet. A következő farsangon már vele roptam a csárdást még az „*éltesebb hölgyek*” bálján is. Oly jól esett az a kép, hogy alig birtam felébredni s bizonyosan az egész napot átaludtam volna, ha délután úgy öt óra tájban be nem nyit hozzám a szabóm, czipészem és borbélyom és nem nyutják át rengeteg összeget kitevő számláikat.

Hogy mikor fizetem ki ezeket a farsang után, azt csak a jó Isten tudja.

Győztes

Bertalan városi adóhivatali főnök szavalni fog. Belépő díjak: Személy-jegy 1 frt. Csáládjegy 2 frt. A Kossuth-szobor javára.

Ugyancsak este 8 órakor a polgári dalos-egylet és a vasuti dalkör együttes *dalestélye* lesz a Seper-szálló dísztermében. A két dalárda mintegy 80 taggal együttesen négy hazafias dalt ad elő, külön énekel 3-3 dardarabot; a program tehát 10 pontból áll. A két dalárdának eme impozáns dalestélyére a közönség körében nagy érdeklődés nyílvánul. Belépő díj személyenként 20 kr. — A Kossuth-szobor javára felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. *Seper* István a hazafias célra való tekintettel a termet díj nélkül bocsátja a dalárdák rendelkezésére.

Márczius 15-én — mint értesülünk — Miskolcson minden iskolában szünetel a tanítás.

— **A miskolczi mezőgazdák** szintén élénken résztvesznek az ünnepélyben. Az egylet elnöke: *Csorba* József erre vonatkozólag a következő felhívást intézte a tagokhoz:

Tisztelt Tagtársaim!

A magyar nemzet ez év márczius hó 15-én nagy és magasztos ünnepet ül.

Ez év márczius hó 15-én lesz ötvenedik évfordulója annak a korszakalkotó eseménynek, a midőn a szabadság szent eszméje diadallal tört ki az elalélt nemzet lelkéből s szétrombolta a szolgaság lánczait.

Az 1848. év márczius 15-én lezajlott események emléke minden igaz honfi szívébe soha ki nem törülhető érzetbűtökkel van beírva. Ennek az emlékek szentel ünnepet a magyar nemzet.

Ünnepelni fog e napon szeretett városunk polgársága, annak mindennemű intézete, társulata és egyesülete. Az ünneplők sorából tehát a miskolczi mezőgazdák társas-egylete sem maradhat ki.

E célból az egylet igazgatósága folyó hó 6-án tartott ülésében elhatározta, hogy az ünneplésben testületileg résztvesz s az ünnepélyesség sorrendjét a következőkben állapította meg:

1. Márczius 15-én reggel 8 órakor az egylet helyiségében összegyülekezünk és az isteni tiszteletre testületileg elmegyünk. Innen a képviselők a városi diszközgyűlésre mennek.

2. Délután 3 órakor a tanügyi kör által a „Korona“-szálló dísztermében tartandó ünnepélyen megjelenünk.

3. Este 6 órakor egyletünk helyiségében dr. *Halász* Sándor egyleti tagtársunk alkalmi felolvasást fog tartani, mely után ugyanott társas-estélylyel fejezzük be ezt a mindnyájunk előtt örök időkre emlékezetes napot.

Midőn az egylet igazgatósága által ekként megállapított intézkedéseket tisztelt tagtársaimnak tudomására juttatom, a részvételre abban a reményben hívom meg, hogy eme magasztos és lélekemelő ünnepélyről senki közülünk hiányozni nem fog.

Hazafiúi üdvözlettel vagyok

Miskolcson, 1898. márczius 8-án.

Az egylet igazgatósága nevében:

Csorba József, elnök.

— **Személyi hír.** *Osoma* József, az ismert hirnevű heraldikus e hét végén városunkba érkezik s a vármegye és város levéltárában címertani buvárlásait tartja meg.

— **Egyházmegyei látogatás.** *Nagy* Ignác miskolczi ev. ref. lelkész és tanácsbíró *Fekete* Gyula böcsi lelkészszel e hét folyamán járta be a miskolczi járás egyházait, melyeknek szellemi és anyagi ügyeit megvizsgálván, jelentést tesz az egyházmegyei közgyűlésnek. A miskolczi ev. ref. egyház látogatására csütörtökön került a sor. Az egyház reggel 9 órakor tartott presbyteri ülésében számolt be sáfárkodásáról az egyházmegyei küldöttek előtt. Az egyházi és iskolai ügyek előterjesztése után a számadásokat vizsgál-

ták meg, melyeket rendben találtak. A látogatás eredményéről jegyzőkönyvet vettek föl. A hivatalos ülés után az egyházmegye küldöttei tiszteletére közebéd volt, melynél a házi gazdai tisztet rendszerint az egyház legfiatalabb lelkésze viseli. Ez pedig ez időszertint éppen majd *Nagy* Ignác lelkész. A pohárköszöntők során tehát nagyon érdekesen vonult keresztül az a gondolat, hogy ime egy lelkész, a ki a saját maga tiszteletére rendez közebédet. Pohárköszöntőt mondtak *Mikuleczky* István főgondnok, *Tóth* Dániel esperes és még többen. Az egyházmegyei küldöttek innen Sajó-Keresztúrba mentek, a hol a látogatások sorát mai napon befejezik.

— **Jegyzőválasztás.** Bábony községében csütörtökön ment végbe a jegyzőválasztás *Búthy* Lajos főszolgabíró vezetésével. Nagy lelkesedés között *Gyurkó* Gyula szolgabírói irnokot választották meg.

— **A miskolczi kereskedelmi és iparkamara** hétfőn ülést tartott *Radvány* István kir. tanácsos elnöke alatt. A közgyűlés üdvözlö *Báró* Dániel Ernő minisztert újabbi kiténtetése alkalmából, valamint *Tausig* Hugót a marosvásárhelyi kamara elnökét, ki kir. tanácsos címet nyert. A miskolczi *kézi zálogházak* kamatlatát a vármegye leszállítani kívánja, a mit azonban a kamara csak részben tart helyesnek. Miskolcson *luxus vásárok* fognak rendeztetni az országos és havi vásárokkal kapcsolatban és e célból megfelelő istalók építtetnek. A miniszter felhívása folytán a kamara pártoló véleményt adott. Örvedetes tudomásul vették a miniszternek azon leiratát, hogy a miskolczi mindkét *pályaudvar* újjaépíttetni fog. Ugyancsak tudomásul vették a kereskedelmi miniszter azon rendeletét, mely az „*alkalmiáru*“ cím alatt folytatott tisztességtelen verseny megállítását célozza. Ugyancsak a tisztességtelen verseny megállítására végett a miniszter a csomagokban árusított némely cikkek kötelező tartalom mennyiség megjelölését kívánja. E cikkek: gombok, kapcsok, szegek, tűk, tollak, gyertyák, zsákokba árusított szén. Az ülés véleményt adott, hogy e cikkek természetükhöz képest ugy suly, mint darab szerint jelöltessenek meg a csomagolás boritékán és hogy a csomagok a jelzés sértése nélkül felbonthatók ne legyenek. Élénk vita keletkezett Miskolcz város szódavíz kezelési *adószabályzata* felett. A kamara *helyteleníti az ipart gátló szabályzatot*. A miskolczi kir. törvényszéknél megüresedett keresk. ülnöki állásra egyhangulag *Weisz* József kamarai tag választatott meg. Pártolja a kamara az *eczetgyárosok* azon kérelmét, hogy az eczet vasuti díjtételei korábbi magasságukban hagyassanak meg. Hozzá járul az ülés ahhoz, hogy a kamarák történetének II-ik kötete kiadassék, valamint ahhoz, hogy a kamarákra vonatkozó hivatalos rendeletek kinyomattassanak. Az egri ipartestületi *betegsegélyző* pénztár létesítését pártolja, végül levelező tagokat választottak. Egyhangulag megválasztották *Ivánkovics* János roznói püspököt az iparügyek lelkes barátját, továbbá *Gelléri* Mórt, az egri és a rimaszombati tanfelügyelőt, dr. *Kovács* Gyula, *Kormos* Alfréd, dr. *Szabó* Gyula és a kamarai kerület kiválóbb közigazdasági férfait.

— **A miskolczi kereskedelmi betegsegélyző pénztár** ez idei évi rendes közgyűlése folyó hó 20-án délután fél 3 órakor lesz a „Seper“-szálló II-ik emeletén levő saját helyiségében.

— **A miskolczi göztéglagyár** r. t. kedden délután *Koos* Soma elnöke alatt tartotta ez évi rendes közgyűlését, melyen előterjesztett a mult évi zárszámadás. A jelentés szerint a mult évi üzletmenet nem volt kedvező, ugy az időjárás miatt, mely a gyártási üzletmenetet akadályozta, mint a lanya építkezés miatt is. Az idén 4,187,150 drb téglát és 643,230 drb cserepet adott el, holott 1896. évben 6,642,626 drb téglát és 961,710 drb cserepet. Mindezek alapján a tiszta nyereség csak 15002 frt 27 kr., melyből az igazgatóság 5%-ot a tartalékalaphoz (750 frt), 12%-ot az igazgatóság jutalékára (1800 frt),

3%-ot a felügyelő-bizottságnak (450 frt), osztalékul pedig részvényenként hat forintot (12,000 frt) javasol felosztani. A brutto-bevétel a téglá eladásból 68,770 frt volt, de a regie 54,066 frtot igényelt, melyben azonban 4951 frt leírás benn foglalatik. A közgyűlés elfogadta a javaslatot s a felmentvényt megadta s a felügyelő-bizottságot újból megválasztotta.

— **A kassai emlékalbum** számára egy érdekes munka érkezett be, egy remek mű és ezzel el lehet mondani, hogy: *Finis coronat opus*. Ez *Lévay* József kosorus költőnk, *Seemere* Bertalan magyar miniszter volt titkáranak „*Ötven év után*“ című gyönyörű költeménye, melyet szent kegyelettel és mély meggyőződéssel olvas el az ember.

— **A fogyasztási szövetkezet közgyűlése.** A miskolczi általános fogyasztási szövetkezet évi rendes közgyűlését márczius hó 13-án d. u. 3 órakor a „Korona“-szálló kistermében fogja megtartani. Tárgysorozat. 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az évi mérleg bemutatása és a felmentvény feletti határozathozatal. 3. Az igazgató és felügyelőbizottsági tagok választása. 4. A közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatósághoz beadott indítványok tárgyalása.

— **Szociálisták voltak-e?** A rendőrség által utnak indított mesterlegények szociálista volta felől városunkban különféle vélemények. Egyik rész, melyhez a hivatalos körök tartoznak, azt állítja, hogy ezek veszedelmes szociálisták voltak, mert találtak náluk egy gyanus bélyegzőt, melyre az van írva: „*Miskolczi pártszervezet*“, náluk találtak továbbá *Mezőfy* irodalmi műveiből több könyvet és röpiratot. A másik rész ártatlan iparos-segédeknek tartja őket, a kik mindnyájan rendes helyeken becsületesen és szorgalmasan dolgoztak. Hogy innen kéjtutásra küldték őket, az csak az illető munkaadóknak fáj, mert ezek előlegeket adtak munkásainak, a melyért természetesen nem dolgozhattak meg. Hogy a két vélemény közül melyik az igaz, azt majd a felsőbb hatóság fogja eldönteni.

— **Érdekes végtárgyalás** volt tegnap a miskolczi kir. törvényszék előtt. Ugyanis ekkor került végtárgyalás alá az id. *Szabó* János, *Kovács* István, ifj. *Szabó* István ónodi parasztagdák bűnpöre, kik azzal voltak vádolva, hogy két évvel ezelőtt meggyilkolták és kirabolták özv. *Varga* Andrásné 85 éves, tisztes és jómódu matronát. Maga az eset a következő: 1896. évi április hó 6-án éjjel ismeretlen tettesek vadállatias kegyetlenséggel meggyilkolták özv. *Varga* Andrásné, ki munkás életében néhány száz forintot takarított meg öreg napjaira. Az öreg asszonyt a kegyetlen gyilkosok kivonszolták ágyából az istállóba, a hol egy gerendára felkötötték. Borzalmas cselekedetük után a pénzt elrabolták s elillantak. Az akkor megindított vizsgálat nem tudta kideríteni, hogy a gyilkosságot kik követték el. Most két év után ebben a rejtélyes bűnpörben váratlan fordulat állott be. Ifj. *Seabó* István fiatal paraszt suhancz a csendőrségnél jelentkezett, hogy ő tudja azt, kik gyilkolták meg özv. *Varga* Andrásné és a gyilkosokul megnevezett három igen jómódu és tisztes parasztagdák, kiket a csendőrök el is fogtak. A csendőrök az ő ismert lrtalításukkal vallatták a gazdákat, hogy vallják be azt, miszerint ők követték el a rablógyilkosságot. Ők azonban ártatlanok levének s így mit sem akartak tudni a terhükre rótt súlyos cselekményről. A ártatlanul szenvedett gazdák nyolcz teljes napig voltak vasra verve és kitéve a csendőrök embertelen bánalmainak. Letartóztatásuk nyolczadik napján ifj. *Szabó* János ismét megjelent a csendőrök előtt és akkor töredelmesen bevallotta, hogy *haszudott, mert a gyilkosságot nem az elfogott parasztagdák, hanem a saját édes apja, id. Seabó* János és *Kovács* István követték el. És ez az elvetemült, hazug gazficzkó elmondta töviről hegyire, hogy az édes apja

és Kovács István akasztották fel özv. Varga Andrásné. A csendőrök erre az ártatlanul elfogott parasztagdákat szabadlábra helyezték, ellenben id. Szabó Jánost, Kovács Istvánt és ifj. Szabó Istvánt elfagták s vasra verve bekisérték a kir. ügyészség börtönébe. A tegnapi megtartott végtárgyaláson váratlan fordulat állott be a rejtélyes bűnpörben. A tanuk valamennyien az id. Szabó János és Kovács István ártatlanságát bizonyították be. Maga ifj. Szabó István — a ki a saját édes apját nemtelen boszúvágyból oly borzasztó váddal illette — töredelmesen beismerte, hogy hazudott s nem igaz, hogy apja és Kovács István követtek el a rablógyilkosságot. A kir. törvényszék a vád- és védbeszéd elhangzása után id. Szabó Jánost és Kovács Istvánt felmentette a rablógyilkosságok vádjáról, ellenben ifj. Szabó Istvánt hamis vádaskodás miatt nyolcz havi börtönre ítélte.

— **Végtárgyalás.** A Stuncz-Winter-féle szenzációs bűnpör végtárgyalása tegnap vette kezdetét a kassai kir. törvényszék, mint delegált bíróság előtt. Az új végtárgyaláson — melyet a kir. Curia rendelt el — tanuként szerepelnek: Ortway Miksa kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök, Pották Lajos itélő táblai bíró Bulyovszky Gusztáv központi vizsgálóbíró, Holeszer Ferencz irodatiszt stb.

— **Párviadal vétsége** miatt vonta felelősségre tegnap a kir. törvényszék büntető tanácsa Török István és Bay Bertalan fiatal gazdálkodókat, kik nemrégén kardpárbajt vívtak. A kir. törvényszék Dubaj kir. alügyész vádbeszéde után egy egy napi államfogházra ítélte a párbaj hőseit.

— **Multság.** A vasyári tűzoltó-egylet ma este hangversenyyel egybekötött táncvizalmat rendez a vendéglő nagytermében.

— **Czipésziparosok mozgalma.** Jelentettük, hogy a helybeli czipészek szövetkezet megalakításán fáradoznak. E fáradságuk sikerre is vezetett, amennyiben vasárnap délután megalkották a „Miskolcz és vidéke lábbeli készítőinek bõripari szövetkezetét“, melynek célja az iparüzéshez szükséges anyagoknak a tagok részére való előnyös beszerzése s termelõszövetkezet létrehozatala. Az alakuló közgyűlés élénk érdeklődés mellett történt. Ezen gyűlés vezetésére elnökül Putnoki Antalt, alelnökül Viszlai Józsefet, jegyzőül Klobassza Gyulát választották meg. Az előkészítő bizottság jelentést tett az eddigi kedvező eredményről, most 320 üzletrész van jegyezve. Egy üzletrész 25 frt, mely heti 25 kros részletekben befizethető. Letárgyalták és elfogadták az alapszabályokat, kimondták a megalakulást. Aztán beválasztották az igazgatóságba a következőket: Sikorszki Gyula, Klobassza Gyula, Lang István, Kohn Mór, Steig Béla, Világi Károly, Benyovics Károly, Fisch József, Adler Józsefet, póttagokul Krakovics József, Swarcz Márton, Szepessi Józsefet; a bíráló bizottságba: Viszlai József, Karácsonyi András, Stefanovics István, Kolin András, Fülöp Ignác, Lichtenberg Miksa, Malinczky Géza, Anderkó Kálmán, Klein Simon tagokat, póttagokul: Klein Herman, Weisz Herman, Németh Sándort. A felügyelő bizottságba: Szakács István, Stefan Gyula és Pollák Pált, póttagul Novák Imrét. Végül tiszteletbeli tagokul megválasztották: Radvány István kir. tan. kamarai elnök, Dr. Szentpáli István és Sugár Ignác kamarai titkárok, Pfliegler Ferencz kamarai elnök, Putnoki Antal kamarai tag, Karla Bertalan ipartestületi elnök, kamai tag.

— **Üzletfelosztás.** Sajnálattal értesülünk, hogy a „Menyasszonyhoz“ címzett divat- és vászonáru ház (Széchenyi-utca 92. Mahr-féle ház) tulajdonosa a szépen és dűsan berendezett üzletet — mely már a legjobb hírnévnek örvendett — fölosztatja és végkiárusítja egy szakképzett üzletvezető lány miatt. Az önkaratulag rendezett végeladás néhány nap múlva megkezdődik és figyelmeztetjük a t. hölgyközönséget erre a ritka alkalomra, hol a legszebb és legújabb

divatáru-szövetek beszerzési áron alul eladatnak.

— **Végig vigan.** Szilvás Pál, deli, helyre fiu volt, legszebb legénye a falunak, messze földön bálványa a menyecskéknak, lányoknak. De a lányokra, menyecskékre nagy szomorúságot hozott a falusi Don Juan, mert kapta magát, megházasodott. Fényes lakodalmat csaptak a menyasszony szülei, a mi illet is, a mikor a leányukat a falu legszebb legénye veszi feleségül. El is vette, haza is vitte a menyecskét s másnap, a lakodalm után, egyet sétált a faluban. Vig muzsika csengett a vendéglőben, vigan járták a csárdást, csattogott a legények fényes csizmaszára, suhogott, libegott a szép lányok szoknyája. A legény megállott a vendéglő előtt, nehéz gondokkal horgasztotta le fejét, eszébe jutott, hogy oda benn tánczol az ő első szeretője, a hollóhaju, a büvösszemű, az észvesztő mosolygású. Eszébe jutott, hogy hányszor esküdött ő sirig tartó hűséget annak a lánynak, aztán most mégis mást vett feleségül. S elfogta a lelkifurdalás és megbánta a házasságot — egy nappal az esküvője után. A muzsika egyre vigabban, egyre csalogatóbban szólt — s Szilvás Pál egyszerre csak ott termett a tánczosok sorában, úgy mint legénykorában. Ott termett és a büvösszemű, az évszótó mosolygású leány elé járult s meghuzta annak a viganóját, ami a falusi szokás szerint tánczrahívást jelent: Jere velem, galambom még egy fordulóra. A leány elment vele még egy fordulóra, aztán járták-járták a csárdást andalogva, egymás szemébe nézve, egymás lelkébe szédülve. A cigány az a nótát huzta, amit régen, a szívük úgy dobogott mint régen... És rázendítették a frisset, a férj, vadul, kegyetlenül magához szoritotta a volt szeretőjét és a leány szerelmesen, kétségbeesetten simult a férfi kebelére. Egyszerre elhaltatott a muzsika, eltörött a primás kezében a nyirettyű, olyan tüzesen huzta. S a férj kifejtőzött tánczosnője karjaiból, vakon kirohant a vendéglőből, egyenest az udvarra. Ott még egyszer szétnézett a világban, a tavaszodó kék égen, az aranyos verőfényben... Aztán belevetette magát a kutba. A cigányprimás odabenn új nyirettyűt készítet magának, azzal rákezdte újra a muzsikát, valami lassu, szomorú nótát...

— **Árverés a vasutnál.** A kézbesítetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében Miskolcz gömöri pályaudvar teheráru raktárában nyilvános árverés útján f. év márczius hó 22 én d.-e. 9 órakor kerülnek eladásra, melyről a közönséget ezenel értesítjük.

— **Valódi Stollwerk Chocoladé,** a legjobb Chocoladé 1 szelet 6 kr. Kapható: a Megay cukrászdában és annak fióküzletében Erzsébettér, a gőzfürdővel szemben. Ugyanott 1 finom dió-torta 1 korona.

Irodalom és művészet.

Színház.

„A fegyencz millioja.“ — Tibuts és Blunn Ernest társszerzők énekes színműve került előadásra kedden, márczius 8 án, Németh János jutalomjátékául. Egy semmit nem érő darab, melynek tartalma alig van. A hangzatos czimből azt következtetné az ember, hogy valami rémdramával, valami rendkívül ügyes leleménnyel megszerkesztett eseménynyel áll szemben s midőn végignézi, csodálkozik azon, hogy ilyen darabot hogy lehet előtalálni, hozzá még jutalomjátékul. Tartalma — pedig két koponyából került ki — alig van. Renaud Pierre megöl egy milliómost s aztán az ellopott milliót elássa. Természetesen e tettért hüvösre kerül, de megszökik s titkát felfödi egy Gerard Luciey nevű festőnek, a ki meg a fegyenczet öli meg és magához veszi, az elásott kincset s adja a nagy urat addig, a mig el nem veri az egészét. Ekkor jó aztán a lel-

kiismeret furdalás. Találkozik a megölt milliómost leányával, a szép Roseval s hogy bűnét jóvá tegye, elveszi őt feleségül és az elpazarolt milliót szorgalmas munkálkodással akarja a leánynak visszaszerezni. Ilyen valami a tartalma, a mely őt felvonásra van osztva azért, hogy egy színházi estét betölthessen, máskülönbön egy felvonásnak is rövid lenne. Telve van össze-vissza boronált s az esemény keretébe nem tartozó epizódokkal, azonkívül van beleszóve néhány dai azért, hogy legyen benne valami élvezhető is. A szereplők közül kitűnt az első felvonásban Szabados (Renand Pierre), ki a haldoklasi jelenetet kifogástalanul és hatásosan játszotta meg, a többi felvonásokban pedig Miklósi Ilona (Rose), és Kemény (Gerard Lucien) ellenben maga a jutalmazandó olyan szerepet játszott, a melyről szólni sem érdemes. Az unalmas egyhangúságba némi változatosságot csupán Galyasinak egy pár szépen elénekelt dala és Sarlai eredeti mókázásai hoztak. Az epizód-szereplők közül pedig az egyetlen Mezei, ki dicséretet érdemel. Az előadás fél ház előtt ment.

Scribe színművének: „Lecouvreur Adriennek“ a csütörtöki, márczius 10 ki előadásáról kell még szólanunk. A darab a mult hetekben a Miklósi Ilona jutalomjátéka volt, ezuttal pedig Tóth Ilonkát, a társulat fiatal drámai hősnőjét tisztelte meg a közönség azzal, hogy meglepte őt néhány ajándékkal. Kapott egy nagy babékoszorut, melynek rózsaszín és kék szalagjain a következő felírás állott: „Tóth Ilonkának a miskolcziai mellőzött kedvenczének“. Aztán egy ezüst koszorut, továbbá egy opál karpereczet és egy igen igen nagy virágkosarat is kapott. Térészüke miatt jelenleg nem foglalkozhatunk bővebben „mellőzött kedvenczünkkel“ s így majd csak jövő számunkban fogjuk némi kommentárral kíséni a koszoru feliratát.

Carolus.

Kritikai levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Csunya emberek azok a kritikusok! Tudom, Szerkesztő ur is így van vele; én is azt tartom. Sok keserű pirulát adnak be az íróknak, művészeknek és a közönségnek is egyaránt. Csak azt nem értem, miért is élnek ezek a világon! Pardon!... Igen, — azért élnek, hogy másokat bosszantsanak, hogy embertársaiknak kellemetlenséget szerezzenek, hogy a művészeket elüldözzék hivatásuk magasztos köréből s végül még sok, — igen sok „hogy“ után a közönséget fellázítsák! T. hát ezért élnek! Sokan is vannak már ma különösen. S valahány van, annyiféle módon lássa el pirulákkal a kritikusokat.

Lám, egyiknek nem tetszett a minapában, hogy a fővárosban egy idegen művésznő baberokat arasson, fogta hát magát s egy kis pletykát, — a mi nem is olyan ritka — világgá kürtölt, a minek aztán az lett az eredménye, hogy az illető művésznő beteg lett, a kritikusok felháborodtak s mert ebben is akadt kritikára alkalmas anyag, addig kritizáltak, mig velük együtt a közönség is háborodni kezdett s a háborgás hozott egy két párviadalt, annál több jegyzőkönyvet, melyet a lovagias ügyben vettek fel, de feleslegesebb nyilatkozatot, melyet abban az időben a lapok alig tudtak reprodukálni. Óriási vajadás volt mindenfelé. A közönség az örülésig tüntetett a megsértett művésznő mellett, a lapok hasábokat közöltek rehabilitására, egy magyar mágnás pedig tulbuzgalmából megkérte a művésznő kezét — persze, a közönség előtt alarczban — s aztán ilyen nagy hű-hó után mi lett a nagy vajadásból? Mi lett volna? Szokás szerint „a hegyek vajudnak s egeret szülnek;“ a sértő kritikus bocsánatot kért a művésznőtől, a ki ezt szívesen meg is adta, aztán összeszedte sátoffáját és búcsuszó nélkül itt hagyott bennünket! Egy szép napon arra ébredett a lázas Budapest, hogy nincs már ki

mellett tüntetnie, persze ezután csakhamar arra is rájött, hogy a tárczája is megkönynyebült egy pár tizessel. Hanem ezt már mindnyájan tudjuk; nem is egyébért mondtam el, mint csak azért, hogy ebből is lássuk: mennyi kravalt, zenebonát képes előidézni egy kritikus, ha különösen pegasusa kedvet kap a kritizálásra. Borzasztó emberek azok a kritikuskos édes szerkesztő úr, jobban mondva rettenetesek! Nem szerettek velők még egy asztalnál sem lenni, nem, még egy szobában sem. — sőt a helyet is messzire elkerülni, a hol csak valaha kritikus járt is.

Hanem azért ugy-e édes szerkesztő ur nekem mégis megenged egy kis — kritikát? Tudja édes szerkesztő ur én nem vagyok olyan, mint a többi csunya kritikus, én csak azt kritizálom meg a mi az én fületem sérti s nem azt, a mi másnak nem tetszik s aztán én senkire sem fogom rá, hogy odaliskolt a Szultán háremében, hanem csak enyelve egy darabról, az 1000 frtot nyert „Gyimesi vadvirág“-ról mondok el egyet-mást, azt is csak úgy szerényen, mint olyan, a ki arról a tájról szakadt ide az idegenbe, a hol a darab történik.

Géczi István előtt meghajlom; zseniális ember, tehetségekkel felruházva, ki a muzsa igazi szolgálatában, mint a nemzet napszámosa tengernyi küzdelmek révén küzdött fel magát s tette ismertté nevét. Miskolcz város és vele Borsodvármegye közönsége tapsolhat derék fia dicsőségére.

Eszembe jut Vas Gereben regényes körrajza a „Nemzet napszámosairól“, mintha egyik alakját látnám benne; olyant, kik sokok évi keserves hanyatás alatt felismeretlenül neveztek és adtek létjogot a magyar nyelvnek. Ő is ismeretlenül, ugyszólva ideális lélekkel áldozott Thalia oltárán, s gyakorló áldozatai közben alkotott valamit, a mi ismertté tette. Téved az, a ki azt hiszi, hogy manapság mar megszűnt a misszió. Nem! Bar a magyar nyelv elfoglalta törvény szerinti helyét s a magyarszínészt már meg tudjuk különböztetni a csepűt vágó komédiástól, mégis van még mindég, a mi kultur missiót kíván. Tekintsünk csak vissza egy kisse a multba. Volt nekünk, nem is olyan régen egy emberünk, a ki színművészetünkben megteremtett egy új műfajt, az ugynevezett népszínművet. Ez az ember Szigligeti Ede volt. Első műve a „Szökött katona“, melyet több jeles alkotás követetett, mint „Czigány“, „Csikós“, stb. Az új műfaj meghódította a közönséget s mi sem természetesebb mint az, hogy a népszínmű művelőkre talált. Szigligetinek akadtak követői, mint: Szigeti I., kinek jelesebb műve a „Vén bakkancsos és fia a huszár“, és a korán elhunyt zseniális Tóth Ede, ki nevének örökre maradandó emléket állított a „Falu rosszá“-ban; jeles követője volt még Csepreghy (Piros bugyelláris) (Sárga csikó) és Abonyi Lajos (Betyár kendője) stb. Közben is, utánuk is voltak még elegenden, a kik több kevesebb sikerrel működtek e téren. Mindezeket azonban ma már kevés kivétellel mindannyian tudjuk. De sajnosan tapasztaltuk azt is, hogy a mily hamar felvirágzott és elterjedt a népszínmű, vagy jobban mondva népdrama, ép oly hamar hanyatlás mutatkozott e téren. Most főleg az utóbbi időben alig lehetett valamirevaló ilyenmű ujdonságot látni. A régi termékek — a fent nagyjában jelzettek, — megvoltak és megvannak s nem is vesztik el hatásukat soha; de iróink ujat alig termeltek s a mi kevés mégis akadt itt-ott, az sem ütötte a mértéket. Mi volt ennek az oka? Bizony sok, igen sok oka van. Hasábotkat írhatnék össze, felsorolva ennek okait; de levelem keretében, — mely amugy is terjedelmes, — nem tehetem; csupán arra szoritkozom, hogy ezis a haldokló század egyik jellemvonása; a minden téren észlelhető tulhajtottság szüleménye. Volt idő, midőn azért jártunk a színházba, hogy ott szórakozzunk, inulas-

sunk; de e mellett okuljunk is; de ma ez utóbbi elmarad s csak a két elsőért megyünk, hiszen amugy is eleget tudunk; így születtek a „Goldstein Számik“, melyek kielégítettek egy estére röhögési vágyainkat, de az erkölcsi consequentia elmaradt. A színházak csak kaszsa darabokat jutalmaztak, a publikum kizökönt eredetiségéből s kereste a frivolt; az irók arra a térére szorítottak, a mely jövedelmesebb lett; idegeneket utánzott műveiben és ültetett át nyelvünkre s felhagyott az eredeti, szokásaink, egyéniségünknek megfelelő irodalom művelésével. Így történt aztán, hogy a népszínmű-irodalom csaknem csődöt mondott. Ez a káros betegség hála Istennek meg talán elég korán feltűnt s ennek első segély, illetve első gyógyítási kísérletének lehet nevezni azt a pályázatot, melynek 1000 frtos pályadíját Géczi István nyerte el a „Gyimesi vadvirág“-gal. Népszínműre szól a pályázat; az igazi magyar műfaj bukását volt hivatva elhárítani. Sikerült e Ez idő szerint nem lehet eldönteni, lehet, hogy a jövő segíteni fog; de Géczi darabja csak kísérletnek tekinthető. Általános és részletes bírálatait már láttuk, én nem is bocsájtokozom annak szoros taglalatába. Szerkezetén meglátszik a színész ember keze; alaposan felvannak használva a hatás eszközei, pompás jelenetekben sem szegény; de egy főhibája mégis van: hogy éppen azt a népet nem látom benne, a melynek életéből van véve s a mely játszik a darabban.

A székely — illetve csángó népet nem állítja elének; a ruha sem felel meg mindennek; de a beszéd határozottan nem a csángóké. Ez a Géczié, művelt társadalmi nyelv, mely még csak meg sem közelítette a székelyek nyelvét. Ez a legfőbb hibája, a melyhez még az is járul, hogy ezen népnek sajtós eredeti gondolkodásával több helyen összeütközésbe jön a szerző. Pedig a népszínműnek elengedhetetlen kívánalma, hogy a nép gondolkodása, erkölcsi s a népelet külső sajátosságai szemlélet elé jussanak. Hanem ennyi ebből is elég.

Üdvözljük Géczit, a ki az elejtett fonalat újból fölvette, s ha nem is maradandót; de mégis olyant alkotott, mely az érdeklődést egy időre felköltötte. Nekem bár kellemtelen volt néhol az egyes tájszavak éppen fordított és elrontott használata, mégis jól esett látnom — habár árnyban is — egy rövid ideig hazám, illetve szülőföldem fiait.

És evvel zárom leveletem. A mint látja t. Szerkesztő ur én senkit sem bántottam; de ezek annyira a lelkemen feküdtek, hogy el kellett most mondanom. Alkalmom is nyílt ra, miután most a mult hétfőn adták Miskolczra a Géczi darabját. Én már ugyan a bemutatón előadáson is részt vettem; de a feleségem kedvéért most is el kellett mennem. Hát megtettem.

Végül pedig ígértem a t. Szerkesztő úrnak, hogy miután azok a kritikuskos olyan csúnya emberek, én nem fogok kritizálni a mig ismét — alkalom nem lesz rá!

Teljes tisztelettel:

Sikulus.

CSARNOK.

Kossuth nóta.

Ad notam: *Kossuth Lajos azt üzente.*

Meghalt Kossuth, nincsen apánk,
Árván maradt szegény hazánk,
Hanem azért, megállj német,
Kiadjuk még a te részed.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Kossuth apánk rég megmondta:
Nem kell nekünk osztrák kvóta,
Megélünk mi magunkban is,
Közösségünk úgy is hamis.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Itt az idő, rajta hivek!
Legyünk apáinkhoz hivek.
Tépjük széjjel a rabigát,
Hadd csodálja meg a világ.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Kossuth apánk dicső lelke,
Szálljon e hazában szerte,
Hirdesse a szabadságot,
Hogy letéptük a rablánczot.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Lenygel Dezső.

Kérelem Miskolcz város közönségéhez!

Miskolcz város képviselő testülete a nemzeti újra ébredés nagy napjának márczius 15-ének 50 éves fordulóját megünnepelni elhatározta.

Hazafiai tisztelettel kérjük a t. háztulajdonosokat, mikép a rendezendő ünnepély külső fényét emeljék azzal, hogy márczius 15-én házaikat fellobogózzák fel.

Miskolcz, 1898. márczius 8
Soltész, polgármester. Diószeghy, v. főjegyző.

Szerkesztői üzenetek.

Vidéki előfizető. 1. Sajnálattunkra ebben az ügyben felvilágosítást adni nem tudunk. Még mi magunk sem tudjuk. 2. Kedden és pénteken d.u. 3-5 óra között.

Virul a róna. Mind igen szép és dicsérendő dolog, a mit nekünk ír, hogy még csak 13 éves és költő szeretne lenni, de — lássa — azért a versét mi még sem adjuk ki. Nem adjuk ki azon egyszerű oknál fogva, mert közölhetetlen. Önnek, tisztelt fiatal versifikátor, előbb még meg kell tanulnia helyesen írni és akkor is csak azután fogni a verseléshez, ha némi fogalmakat szerzett a versírás szabályairól. Egyelőre tehát kérjük, kiméljen meg bennünket és — ne írjon verseket.

B. Gy-a urnak. „Az öreg harangozó“ legközelebb sorra kerül. Üdv.

Kis kíváncsi. 1. Ahhoz, hogy az ember írni tudjon, elsősorban is szükséges papiros, aztán toll és ténca. A többi mellékes. 2. Azt az üzenetet „Carolus“ írta. 3. Ezt is.

Iff. K. H. urnak. Várjuk a várandókat. Csak próza legyen és ne vers. Utóbbiakkal bőven elvagyunk látva, mert hát — méltóztatik tudni — itt a tavasz!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ruttkay Menyhért.

Árverési hirdetmény.

Weiszlovits Samu magánzálogintézete (Széchenyi-utca 116. szám, a takarékegylet tőzsomszédságában), közhírré teszi, hogy a nála zálogban lévő és már elévült zálogtárgyak: arany-ékszer, értékpapír és különféle ingóságok

1898. márczius hó 17-én, d.-e. 9 órakor

nyilvános árverésen eladatnak.

Egyszersmind figyelmeztetnek a zálogtulajdonosok, hogy a fenti időpontig zálogtárgyaikat **kiválthatják.**

Üzletem reggeli 7 órától esti 7 óráig áll nyitva a t. közönség rendelkezésére.

Az üzlet szombaton is nyitva.
Miskolcz, 1898. márcz. 8-án.

Weiszlovits Samu,
magánzálogház-tulajdonos.

Olesó ruhavásárlási forrás!

Van szerencsém a tisztelt pártfogóim szives figyelmébe ajánlani **a tavaszi idényre** a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

férfi-szabó-☆☆☆☆ üzletemet,

a hol a **legdivatosabb polgári, katonai és papi öltönyök** (reverenda, Cimáda stb.), 12 frttól kezdve, kiváló finom bel- és külföldi kelmékből, esetleg **részletfizetésre** is pontosan és gyorsan készíttetnek.

T. pártfogóim szives támogatását kérve, vagyok

tisztelettel:

Paulovits István
férfi-szabó,

a „fekete kutya“ udvarban.

N.-érd. hölgyközönség!

Van szerencsém tisztelettel tudomásul adni, hogy bécsi bevásárlásomból hazatérkezve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tavaszi és nyári idényre **a legújabb divat szerinti**

női és gyermek-kalapokkal

a m. t. hölgyközönség legkényesebb és legmagasabb igényeinek is megfelelőn képes vagyok.

A n.-érd. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Kenyeressy Boriska

divatárusnő,

Széchenyi-utca, a Színház-épület mellett.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknél és bántalmaknál használható állandó sikerrel: **csipőfájás, idegfájdalom, helybeli csúsz, hátszaggatás, hátgyöngyeség, hátgerinczbántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az ízületek bénasága** stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartó.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges bekioldése mellett bérmentve 75 kr.

Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható **Miskolcson Balog József, Baruch Gyula, Rácz Jenő és Szabó Gyula** dr. gyógyszerész uraknál.

Márczius 15-iki és április 11-iki nemzeti ünnepélyekhez
nemzeti zászlók

egy darabban szöve, varrás nélkül,

hivatalos czimerrel ellátva

készen kaphatók:

Makra Mátyás utódai

bútorkereskedésében, Széchenyi-utca 32. sz.

Pályázat templomépítésre.

A diósgyőri ág. hitv. evang. egyház pályázatot hirdet **templomépítésének föld-, kőmives-, vas-, ács- és tetőfedő munkájára.** Építkezési rajz megtekinthető s a vállalkozót kötelező feltételek megtudhatók naponta a délutáni órákban a lelkesi hivatalnál. 5% bánatpénzzel, vagy letétre alkalmas értékpapírral ellátott zárt ajánlatok Fischl József kir. erdész urhoz, mint az építési bizottság elnökéhez, **április hó 2-áig** küldendők be. Pályázó tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a pályázat feltételeit ismeri s azoknak magát alája veti. Az egyház fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül szabadon választ, esetleg másként intézkedik.

Diósgyőr, 1898. márczius 4.

Az evang. egyház előljárósága.

Eladó ház.

Miskolcson az Ujvilág-utczában 6/a szám alatti

még 4 évig adómentes

új ház,

melyben két külön lakás, nagy burkolt udvara, egészséges, jó ivóvízzel bíró ásott kutja s egy hold kitünő talaju szántóföldje van,

örökáron eladó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

PERONOSPORA FECSKENDŐK.**IDÉNYI JELENTÉS.**

Szőlőoltás, nemesítés, ültetés előtt.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dús **készletemet**

finom oltókések-, dugószorító fogók-, metezlapvágók-, metező-, hernyózó-, drótvágó ollók- és hernyófészkegető lámpákból, finom oltóviasz- és raffia kötözöháncsból, valódi „Stiriai“ lágyított, vágott sodronyból, előirt hosszúságban, szőlőültető fűrókból és egyéb szőlőszeti. kerti és mezőgazdasági cikkekből. **Kitünő sertéspar, sertés-betegségek ellen.**

Peronospora szőlő- és gyümölcsfa-fecskendőket, megbízható legújabb és könnyen kezelhető szerkezettel, amelyekre rendelmenyeket, valamint előjegyzéseket május hóra szállítani elfogadok.

Kerékpárok, tenderek elsőrangú gyárakból.

Minták megtekinthetők.

Az Eperjesi Népbank Cserépkályahagyárának egyedüli főraktára.

Tisztelettel: **Merkl Gyula.**

OLLÓ, KÉSEK és DUGÓSZORÍTÓ FOGÓK.

SZŐLŐÜLTETŐ FŰRŐK.

SZŐLŐPERMETEZŐ.

Hivatalosan ólomzárolt, arankamentes
lóhere- és lucernamag

eredeti fajtisza takarmányrépamag.

továbbá mindennemű más **mezőgazdasági, konyhakerti és virág-**
mag, kereskedésem régi jó hírnevéhez hiven legjobb minőségben kapható

Weidlich Pál magkereskedésében „a fekete kutyához” Miskolczon.

➔ Árjegyzéket vagy mintát kívánatra bérmentve küldök. ➔

**A legdivatosabb ruhakelmék
 már megérkeztek!**

Van szerencsém a n.-érd. közönség szives figyelmébe ajánlani korszerűen berendezett

férfi-szabó-üzletemet,

a hol a legdivatosabb férfi-ruhák kiváló finom angol és hazai kelmékből jutányos árban pontosan és gyorsan készíttetnek.

A tavaszi idényre a legújabb divatu eredeti angol kelmék nagy választékban érkeztek.

Szives megbizását kérve, maradok
 tisztelettel:

Fischer Jónás,

Kronovitz F.,

üzletvezető

férfi-szabó

Deák-utca, színház-épület.

Dr WÄGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
 MINT BETÉTI TÁRSASÁG. BUDAPEST
 IX. TINYODY-UTCA 3
 (a Gizella malom mögött.)

SZIKVIZGYÁRAK
 BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
SÖR ÉS BORKIMÉRŐ
 KÉSZÜLÉKEK.
 FÉMONTÓDE
 ELEKTRO-GALVANIKUS
 FÉMLEMEZELÉSI
 INTÉZET.

FOLYÉKONY SZENSAK
 RÉPÉS ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTESEN

99% on és lórv. betétisifon

Különös gondot fordítok menyasszonyi kelengyék rend-
 kívül olcsó összeállítására. — Minden kelengyéhez a
 koszorút és egy díszes fátyolt ajándékozok.

Megjött!

Megjött!

Megjött!

A n.-érd. közönség szives tudomására hozom, hogy az általam hirdetett, de időközben
 kifogyott, **valódi szepességi P. P. vászon**

➔ **már megérkezett.** ➔

400 vég van raktáron, 1 vég ára (23 méter), **3 frt 85 kr.**

Ugyancsak megérkeztek a legújabb angol és francia női ruhakelmék, párisi és lyoni
 selymek, francia mosó-árak, nagy raktár szepességi és szilézai vászonnemüekből, kész női és
 férfi-fehérenemüek, szőnyegek, paplanok és ágyterítők nagy raktára.

A n.-érd. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel:

ROSENBERG MÓR

➔ Miskolcz, Széchenyi-utca 26. (az Erdey Kálmán-féle vaskereskedéssel szemben). ➔

Megjött!

Megjött!

Megjött!

Biztos állással bíró egyéneknek havi vagy heti
 részletfizetésre jutányos árban szolgálok. —
 Vidékre mintákat bérmentve küldök. — Nem tetsző
 árakat készséggel visszafogadok.